

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 2Co/137/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8317209186
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 03. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mariana Muránska
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2019:8317209186.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Mariany Muránskej a sudcov JUDr. Daniely Babinovej a JUDr. Martina Barana, v právnej veci žalobcu G. U., nar. XX.X.XXXX, bytom J. L. XX, zastúpeného JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom, so sídlom vo Svidníku, Sov. hrdinov 163/66, proti žalovanému PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., Pribinova 25, Bratislava, zastúpenému AK JUDr. Andrea Cviková, Pribinova 25, Bratislava, o primerané finančné zadostučinenie vo výške 500,- eur s prísl., o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Humenné zo dňa 29.6.2018 č. k. 10Csp/187/2017 - 47 jednohlasne takto

rozhodol:

Potvrďuje rozsudok.

Nepriznáva stranám náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 500,- eur do 3 dní od právoplatnosti rozsudku a priznal mu vo vzťahu k žalovanému náhradu trov konania v rozsahu 100%.

2. Mal za preukázané, že v konaní vedenom na Okresnom súde Humenné pod sp. zn. 11C/5/2014 žalobca si vo vzťahu k žalovanému úspešne uplatnil svoje právo ako spotrebiteľ, keď bolo určené, že dohoda o zrážkach zo mzdy dlžníka, teda žalobcu, je neplatná. V súvislosti s výkladom samotného pojmu úspešné uplatnenie práva zo strany spotrebiteľa, poukázal súd prvej inštancie na interpretačné pravidlo citované v rozhodnutí NS SR sp.zn. 4Obdo 45/2012, podľa ktorého pri nejednoznačnom výklade akejkoľvek problematiky týkajúcej sa ochrany spotrebiteľa je potrebné uprednostniť výklad, ktorý sleduje záujem spotrebiteľa. Žalobcovi vznikla ujma v nemajetkovej sfére, keďže konanie žalovaného bolo spôsobilé privodiť mu ujmu vo sfére jeho rodinného, súkromného a spoločenského života. Tento znášal stav právnej neistoty, obával sa o výšku dlhu, neustále narastanie dlhu, keď si žalovaný voči nemu uplatňoval nároky pozostávajúce zo súm, na ktoré nemal nárok. Žalobca bol vystavený psychickému vypätiu zo strany žalovaného, najmä vzhľadom na jeho praktiky, spôsoby domáhania sa zaplata pohľadávky z úverovej zmluvy v nemalej miere aj tým, že samotný žalobca musel na dosiahnutie stavu relatívnej právnej istoty iniciovať viaceré súdne konania na ochranu svojich spotrebiteľských záujmov. Samotné súdne konanie je stresujúcim faktorom, odôvodňujúcim priznanie finančného zadostučinenia. Za primerané zadostučinenie vo finančnom vyjadrení považoval sumu 500,- eur. V tejto časti teda žalobe vyhovel a o trovách konania strán sporu rozhodol podľa § 255 CSP.

3. Proti tomuto rozsudku podal včas odvolanie žalovaný, ktorý navrhol rozsudok zmeniť tak, aby žaloba bola zamietnutá, alternatívne navrhol rozsudok zrušiť a vrátiť vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, uplatnil si tiež náhradu vzniknutých trov konania. Má za to, že súd prvej inštancie sa v odôvodnení

rozhodnutia nevysporiadal so všetkými okolnosťami pre toto konanie relevantnými, predovšetkým s námietkami smerujúcimi k neprípustnosti uplatňovanej požiadavky žalobcu z dôvodu neexistencie právneho predpisu, ktoré by pre obdobie uzatvorenia zmluvného vzťahu takúto žalobu pripúšťalo. Zdôrazňuje, že zákon o ochrane spotrebiteľa, na základe ktorého žalobca pristúpil k podanej žalobe, vstúpil do účinnosti 1.7.2007, pričom novela § 5a nadobudla účinnosť až 1.5.2014 a zákonodarca v prechodných ustanoveniach nepripustil pre predmetné ustanovenie právnu retroaktivitu, preto ho nebolo možné aplikovať na právny vzťah z roku 2006. V dôsledku nesprávneho zhodnotenia argumentov predložených žalovaným má za to, že postupom súdu prvej inštancie došlo k právnym záverom, ktoré reflektovali iba závery jednej strany sporu, pôsobia neúplne, tendenčne a majú za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Pokiaľ nastane situácia, v rámci ktorej súd odmietne takýto argument účastníka konania, musí ho v odôvodnení rozhodnutia vyvrátiť alebo aspoň spochybniť a musí uviesť prečo tak urobil. Nemožno však takto podstatný argument svojvoľne v procese rozhodovania odignorovať a prihliadnúť iba na tvrdenia jednej procesnej strany a takýto postup súdu vedie k narušeniu princípu kontradiktórnosti konania. V zmysle týchto dôvodov žalovaný navrhol podanému odvolaniu vyhovieť.

4. Žalobca sa k podanému odvolaniu nevyjadril.

5. Odvolací súd preskúmal rozsudok podľa zásad vyjadrených v § 379, § 380 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP) spolu s konaním, ktoré jeho vydaniu predchádzalo, vec prejednal bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP) a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného opodstatnené nie je.

6. Podľa § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa (zákon č. 250/2007 Z.z. v znení neskorších predpisov), proti porušeniu práv a povinností upravených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa, môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav, a to aj vtedy, ak takéto konanie porušiteľa poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým súhrnom záujmov jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských práv, ale ide o konanie porušiteľa uplatňované voči všetkým spotrebiteľom. Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinností ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinností ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

7. V prejednávanej veci je predmetom konania nárok žalobcu opierajúci sa o citované ustanovenie zákona o ochrane spotrebiteľa. Cieľom finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného práva spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany. Hypotéza tejto právnej normy vyžaduje splnenie predpokladov, ktorými sú úspešné uplatnenie porušenia práva, alebo povinností ustanovenej zákonom č. 250/2007 Z.z., alebo osobitnými predpismi a spôsobilosť takéhoto porušenia práva, alebo povinností privodiť spotrebiteľovi ujmu (do pozornosti napr. uznesenie KS Prešov sp. zn. 6Co/220/2012).

8. Inštitút primeraného finančného zadosťučinenia môže na účely ochrany spotrebiteľa naplniť požiadavku účinného a odradzujúceho prostriedku ochrany. Zákon nevyžaduje pre vznik tohto práva, aby spotrebiteľov bola privodená nejaká ujma. Postačuje, ak k takémuto porušeniu práva alebo povinností dôjde.

9. Z obsahu spisu je zrejmé, že v konaní vedenom na Okresnom súde Humenné pod sp. zn. 11C/5/2014 sa žalobca vo vzťahu k žalovanému domohol určenia, že dohoda o zrážkach zo mzdy dlžníka, teda žalobcu, zo dňa 29.6.2006 je neplatná, a to rozsudkom, ktorý bol vydaný v uvedenom konaní dňa 2.6.2015 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove zo dňa 19.4.2017 č. k. 23Co/226/2015 - 129. V uvádzanom konaní bolo zistené, že žalobca pri uzatváraní zmluvy o revolvingovom úvere nebol poučený o dôsledkoch uzatvorenia dohody o zrážkach zo mzdy, nemal sa možnosť k nej vyjadriť ani ju odmietnuť. Dokonca nebol upozornený na to, že súčasťou zmluvy o revolvingovom úvere je aj dohoda o zrážkach zo mzdy. Zároveň táto dohoda bola priamou súčasťou tzv. formulárovej zmluvy, nebola uzatvorená vo forme osobitnej listiny, žalobca nemohol ovplyvniť jej obsah, ale zmluvu len ako celok mohol podpísať alebo ju odmietnuť. Súdové závery konštatovali, že uvedený inštitút umožňuje dodávateľovi siahnuť na majetkové práva spotrebiteľa aj za predpokladu, že uplatňuje nároky z neprijateľných klauzúl, resp. neplatných právnych úkonov, čo spôsobuje hrubú

nerovnováhu v neprospech spotrebiteľa, ktorý je povinný sa takémuto konaniu dodávateľa podriaďiť bez predchádzajúcej súdnej kontroly prípadných neprijateľných zmluvných podmienok v súvislosti s uplatneným nárokom dodávateľa. Súd sa v spomínanom konaní vyjadrovali aj k aplikácii namietaného ust. § 5a ods. 1 zákona o ochrane spotrebiteľa s konštatovaním opodstatnenosti záveru o neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy po predchádzajúcom zistení, že žalobca si ani nebol vedomý toho, že takéto zmluvné dojednanie je súčasťou úverovej zmluvy, ktorú podpisuje.

10. Odvolací súd nepopiera, že pri rozhodovaní o nároku o finančné zadostučinenie je potrebné prihliadať aj na okolnosti konkrétneho prípadu. Je však zrejmé, že žalovaný predstrel žalobcovi na podpis zmluvu o úvere, do ktorej zakomponoval aj spornú dohodu o zrážkach zo mzdy. Bez zásahu Okresného súdu Humenné v spomínanom konaní sp. zn. 11C/5/2014 by žalobca bol naďalej vystavený postihom z nevýhodného záväzku. Musí byť preto nastolená aj určitá prevencia proti takýmto postupom vo vzťahu k porušiteľovi spotrebiteľských práv.

11. Samotná povaha primeraného finančného zadostučinenia neumožňuje jeho priame vyčíslenie, preto súdu nemusia byť predložené dôkazy o existencii ujmy. Bez právneho významu je, či ujma spotrebiteľovi reálne vznikla, keďže postačuje iba možnosť vzniku takejto ujmy.

12. S poukazom na vyššie uvedené aj odvolací súd konštatuje, že za daného stavu s ohľadom na preukázané závažné porušenie práv žalobcu zo strany žalovaného, ktorých ochrany sa žalobca úspešne domohol na súde, je priznanie finančného zadostučinenia plne dôvodné a výška priznaného finančného zadostučinenia je primeraná povahe a rozsahu porušenia práv žalobcu, zodpovedá svojmu účelu, poskytnúť satisfakciu spotrebiteľovi a odradiť dodávateľa od porušovania práv spotrebiteľov.

13. V odôvodnení napadnutého rozhodnutia súd prvej inštancie zrozumiteľným spôsobom uviedol právne dôvody, pre ktoré žalobe vyhovel. Jeho rozhodnutie nemožno považovať za svojvoľné, zjavne neodôvodnené, prípadne ústavne nekonformné, pretože súd prvej inštancie sa pri výklade a aplikácii zákonných predpisov neodchýlil od znenia príslušných ustanovení a nepoprel ich účel a význam. Iba skutočnosť, že odvolateľ sa s právnym názorom všeobecného súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti rozhodnutia súdu, teda k porušeniu práva na spravodlivý proces (uznesenie NS SR sp. zn. 5Cdo/218/2010).

14. Odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie správne zistil skutkový stav veci, správne vyhodnotil jednotlivé dôkazy, aj správne právne vec posúdil. Preto považuje odvolanie žalovaného za nedôvodné a vzhľadom na uvádzané dôvody rozsudok potvrdil ako vecne správny (§ 387 CSP).

15. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP. Žalobcovi, ktorý bol v odvolacom konaní úspešný žiadne trovy tohto štádia konania nevznikli a žalovaný vzhľadom na výsledok odvolacieho konania nemá právo na ich náhradu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).